

stilling, saa at vi kun behøvdte Bogtrykkere til at trykke Schemata og Lovforslag o. s. v., og at vore Boghandlere tog paa Leipzig-Messe Alt, hvad vi skulde have til Sjælesøde, og Forfatterne i Modersmaalet forsvandt, thi selv Oversættere ere i dette Lovforslag satte i samme Stilling som Forfattere, og saa maatte ogsaa de i det Hele holde op, eller man kunde dog aldrig vente, at Nogen vilde anvende enten store Talenter eller megen Flid derpaa, saa det vilde blive saa slet som muligt.

Minister Clausen: I en ikke ganske kort Række af Aar har jeg deeltaget, baade i og udenfor den Tids Ständerforsamlinger, i de Forhandlinger, som ere førte om Pressens Brug, i de Besværing over de Tryk, de Indskrænkninger eller den vilkaarlige Behandling, under hvilken vor Presse har maattet lide, ligesom jeg i sin Tid har været med i at andrage om en paa een Gang lovbeændret og lovbeskyttet Tilstand, hvorved vor Presse maatte blive i Stand til med rette Kraft som et Hovedmiddel at virke til Folkets Udvikling, Dannelse og Veiledning. Man vil saaledes maaffee finde, at jeg har naturligt Kald til som Medlem af Folkethinget at give min Stemme i denne Sag; og jeg kan det saa meget mere, som jeg i ganske saa Ord kan udtale, hvad jeg har at sige. Allermindst af Alt havde jeg dengang, jeg befandt mig i de Klagedes, i de Andragendes Rækker kunnet ane, at den Tid skulde komme, da jeg skulde have nogen, om end kun ringe, umiddelbar Andeel i et Lovgivningsarbejde, som havde Ordningen af vore Presseforhold til Gjenstand; men jeg vilde ikke være oprigtig, dersom jeg tilbageholdt den Uttring, at jeg ligesaa lidet havde dengang anet, at den Tid skulde komme, da et Lovudkast, bygget paa de Principer som det foreliggende, skulde møde den Modsigelse, dette har mødt fra Flere her i Salen. Man vil maaffee svare, at, efterat alt det Gamle har maattet vige for det Nye, da maa man anvende en ganske anden Maalestok, men dertil kan igjen svares, at virkelig en ganske anden Maalestok ogsaa her er anvendt, og jeg vil opfordre Enhver til at gjøre sig dette klart ved at sammenholde de 99 Ser af det Udcast til en Presselov, som blev forelagt Stænderne

i 1844 med de 20 Ser, som udgjøre det nærværende Lovudkast. Jeg vil tillige svare, at Talen jo ikke er derom, at Udcastet skal blive til Lov i alle dets samlede Dele og Punkter uforandret. Der er Punkter, ved hvilke jeg selv kunde finde en Forandring ønskelig, Punkter, hvor en Forandring vist ikke vil møde Vanskelighed fra Regjeringens Side, naar derpaa bliver andraget fra Rigsdagen. Men Spørgsmaalet bliver alene her, om det foreliggende Lovudkast bør nyde Fremme, eller om det bør vises tilbage, med andre Ord, Spørgsmaalet er derom, om et Lovudkast med de Hovedbestemmelser og de Grundtræk, som her ere givne, ikke vil være ønskeligt fremfor Forlængelsen af den Presselovs Gyldighed, som stammer fra det attende Aarhundrede. Det forekommer mig nu at være høist utroligt, at en Lov, stammende som sagt fra Slutningen af det attende Aarhundrede, kun med enkelte Tillempler og Formildelser, bevirkede fornemmeligt ved Domstolens Fortolkninger, at en saadan Lov bedre skulde afgive et Grundlag for en Presselov, end det Lovudkast, der fremtræder i Aaret 1850, og jeg mener, at Enhver vil finde det i højeste Grad usandsynligt, at Regjeringen skulde staae og stille sig i et saadant Forhold til Nutidens Lær og Nutidens Krav, at den skulde fremkomme med et Udcast, om hvilket en upartiff Dommer maatte erklære, at man var bedre tjent med at blive staaende ved den Lovgivning, som er fremgaaet af vor Enevoldsregjeringes Lovgivningsmagt. Noget ganske Andet er det naturligtvis, dersom vi ville fordre, at en Presselov skulde virke directe opmuntrende til at fremme vor Litteratur, men, saa meget jeg end erkjender Rigtigheden af og sympathiserer med de Uttringer, som ere faldne her i Salen om, at vor Litteratur virkelig ikke er anderledes, end at den trænger til Opmuntring, og at ogsaa Regjeringen kan paa mange Maader baade umiddelbart og middelbart virke opmuntrende paa Ordets Brug, og at den vil svigte sit Kald, dersom den forsømte det, saa lidet kan jeg fatte, hvorledes Presselovgivningen skulde kunde virke opmuntrende uden derved, at den alene træder hindrende, træder tvingende frem mod virkelige og farlige Misbrug. Dersom altsaa det nær-